Bijstelling
VOOR BETER BELEID

WHITEPAPER · NOVEMBER 2026

PARKEREN EN REGIONALE BEREIKBAARHEID

De cascade van parkeren

Van afweging per locatie naar afstemming over de keten: waarom parkeren meer samenhang heeft dan we tot nu toe dachten.

AANLEIDING

Bijstelling onderzoekt parkeren op verschillende niveaus: in binnensteden en nieuwbouwwijken, bij stadsrandhubs, op P+R-terreinen bij regiostations en bij corridorhubs langs de snelweg. Hieruit blijkt dat parkeren meer samenhang heeft dan we tot nu toe dachten.

Centrumsteden ontmoedigen autobezit en autogebruik terecht. Een deel van de huishoudens doet daardoor een auto weg of reist anders, maar het grootste deel van de vraag schuift op: naar de buitenwijk, de stadsrand, het regiostation en uiteindelijk de corridor. Elke stap is op zichzelf verdedigbaar. Tegelijkertijd overziet niemand de keten, waardoor baten en lasten zich ongezien herverdelen en de regioparkeerder telkens verder wordt weggeduwd.

In deze whitepaper brengen we de bevindingen uit onze recente onderzoeken samen in één beeld: de cascade van parkeren.

> **"Integraliteit is lastig wanneer de baten ergens anders liggen dan de lasten. Toch moet dat gesprek wel gevoerd worden."**
>
> **Casper Stelling**, oprichter Bijstelling



Regiostation: P+R onder druk door woningbouw en verschuivende vraag

ruim 50%

van de huishoudens in nieuwbouwwijken zonder parkeerrecht heeft wél een auto; bijna 1 op 5 van hen parkeert op fiets- of OV-afstand.

CROW en Bijstelling 2026

86 tot 100%

piekbezetting van P+R-terreinen bij drukke regiostations. Boven 80% ervaren gebruikers een P+R als vol.

Bijstelling 2026, Zaanstad en BUCH

10 tot 50%

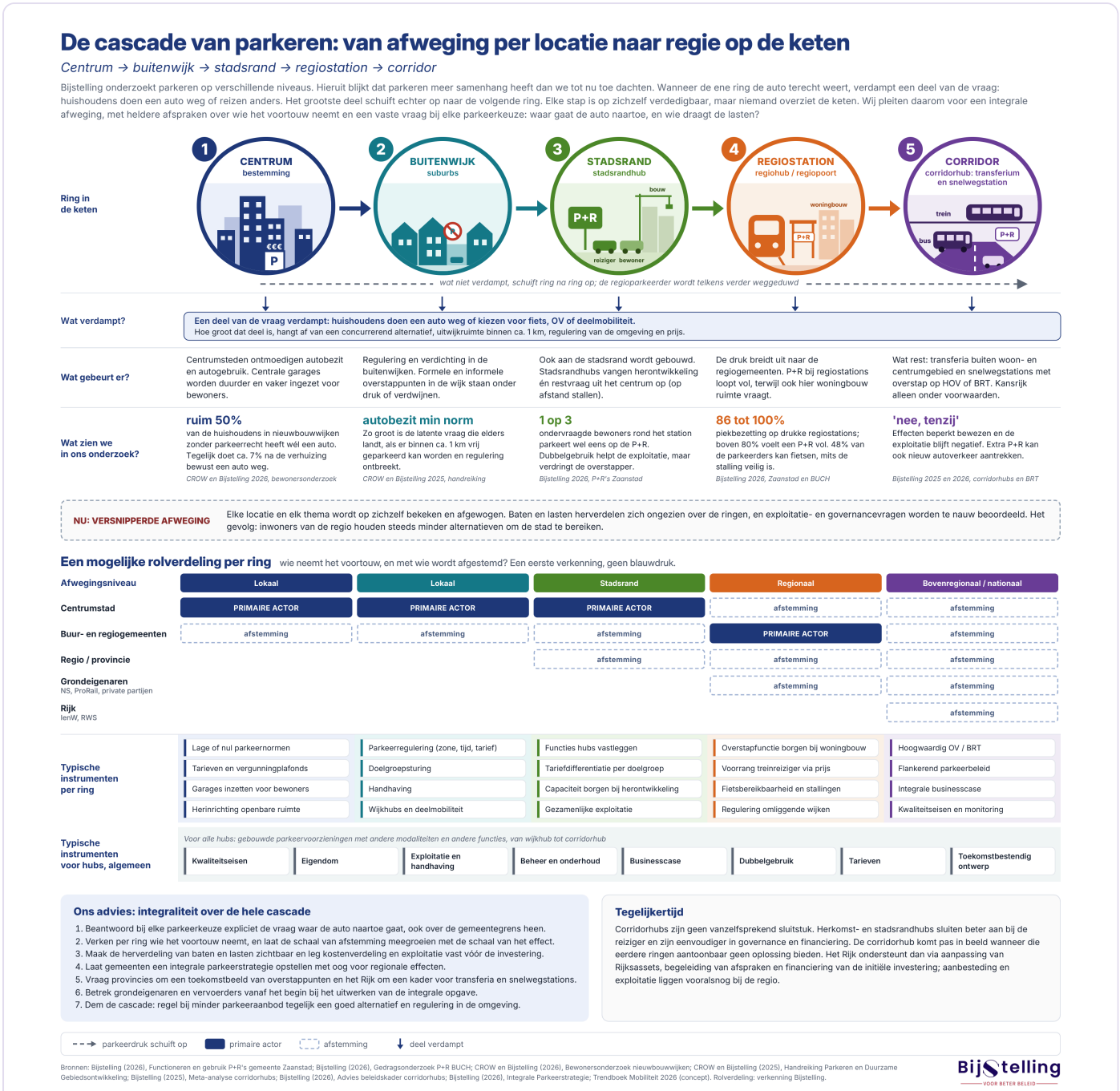
van het gebruik van een corridorhub leidt tot vermeden autokilometers achter de hub, sterk afhankelijk van flankerend beleid.

Bijstelling 2025, meta-analyse

1 De cascade in één beeld
2 Wat ons onderzoek laat zien
3 Ons advies en contact

1 De cascade in één beeld

De figuur volgt de auto van bestemming naar corridor. Per ring laten we zien wat er gebeurt, wat we daarover in ons onderzoek zien, wie een rol heeft en welke instrumenten beschikbaar zijn. Daaronder staan de instrumenten die voor alle hubs gelden.



Figuur 1: de cascade van parkeren, met per ring de ontwikkeling, onderzoeksbevindingen, een mogelijke rolverdeling en typische instrumenten (Bijstelling, 2026).

Een opschuivende vraag

Wanneer de ene ring de auto weert, verdampt een deel van de vraag. Het grootste deel landt in de volgende ring. Is er binnen ca. 1 km vrij te parkeren, dan komt in nieuwbouwwijken ongeveer het verschil tussen autobezit en parkeernorm elders terecht.

Ongeziene herverdeling

Omdat elke locatie op zichzelf wordt afgewogen, verschuiven baten en lasten tussen gemeenten en overheidslagen. Exploitatie en governance worden daardoor te nauw beoordeeld, terwijl juist daar de uitvoerbaarheid wordt bepaald.

Een verkenning van rollen

De rolverdeling is een eerste verkenning, geen blauwdruk: de centrumstad heeft het voortouw in centrum, buitenwijk en stadsrand, regiogemeenten bij het regiostation. Bij corridorhubs is gezamenlijke afstemming de basis.

2 Wat ons onderzoek laat zien

De cascade is geen gedachte-experiment. Zij volgt uit acht recente onderzoeken en adviezen van Bijstelling, waarin we parkeerders telden, gebruikers en bewoners ondervroegen, literatuur analyseerden en vervoerwaarden modelleerden.

CENTRUM EN WIJK

Bewonersonderzoek nieuwbouwwijken

CROW en Bijstelling, 2026

58% van de huishoudens zonder parkeerrecht heeft wel een auto. Parkeren is een van de grootste bronnen van onvrede, vooral bij bezoekersparkeren.

CENTRUM EN WIJK

Handreiking Parkeren en Duurzame Gebiedsontwikkeling

CROW en Bijstelling, 2025

Met ruim **50 professionals**. Reductie op parkeernormen vraagt om proactieve regulering; wachten tot de druk ontstaat is geen optie.

HUBS

Integrale Parkeerstrategie Stationskwartier Culemborg

Bijstelling, 2026

Circa **1.800 woningen** tot 2033, parkeren in hubs aan de wijkrand. Eigendom, exploitatie, beheer en businesscase hangen onderling samen.

REGIOSTATION

Functioneren en gebruik P+R's Zaanstad

Bijstelling, 2026

Zes stations op de Zaancorridor. **1 op 3** bewoners rond het station parkeert wel eens op de P+R; een ingreep op één terrein raakt de hele keten.

REGIOSTATION

Gedragsonderzoek P+R BUCH

Bijstelling, 2026

P+R Heiloo, Castricum en Uitgeest staan op piekmomenten op **87 tot 100%**, terwijl elders in het stationsgebied nog restcapaciteit is.

CORRIDOR

Meta-analyse corridorhubs

Bijstelling, 2025

73 documenten geanalyseerd. Effecten zijn contextafhankelijk en ex-post evaluaties schaars, maar er is voldoende kennis voor een beleidskader.

CORRIDOR

Advies beleidskader corridorhubs

Bijstelling, 2026

Voor corridorhubs geldt **'nee, tenzij'**: herkomst- en stadsrandhubs sluiten beter aan bij de reiziger en zijn eenvoudiger in governance.

CORRIDOR

Rapport potentie BRT

Bijstelling, 2026

Circa **50 corridors** beoordeeld. Pas bij een hoog kwaliteitsniveau halen meerdere lijnen meer dan **10.000** reizigers per dag.



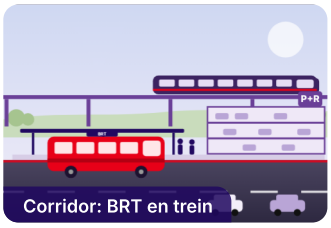
Buitenwijk: verdichting



Stadsrand: hub



Nieuwe hub in aanbouw



Corridor: BRT en trein

3 Ons advies

1. Beantwoord bij elke parkeerkeuze de vraag waar de auto naartoe gaat, ook over de gemeentegrens heen.
2. Verken per ring wie het voortouw neemt en laat de schaal van afstemming meegroeien met de schaal van het effect.
3. Maak de herverdeling van baten en lasten zichtbaar en leg exploitatie vast vóór de investering.
4. Laat gemeenten een integrale parkeerstrategie opstellen met oog voor regionale effecten.
5. Laat provincies een toekomstbeeld van alle regionale overstappunten opstellen en het Rijk een beleidskader voor transferia en snelwegstations.
6. Betrek grondeigenaren en vervoerders vanaf het begin.
7. Dem de cascade: regel bij minder parkeeraanbod tegelijk een goed alternatief en de regulering in de omgeving.

Speelt de cascade van parkeren ook in uw stad of regio?

Wij denken graag mee: van een integrale parkeerstrategie of gedragsonderzoek op een P+R tot een regionaal afwegingskader voor hubs. We bespreken uw vraagstuk graag in een vrijblijvend gesprek.

Casper Stelling
Oprichter Bijstelling

@ info@bijstelling.nl
T 06 48 95 65 16
W bijstelling.nl